

Oponent: PhDr. Petra Oulíková, Ph.D.

Posudek oponenta:

Jezuitský řád patřil v 17. a 18. století k nejvýznamnějším církevním objednavatelům. Tématem bakalářské práce **Marie Knapkové** jsou právě venkovské kostely a kaple spravované Tovaryšstvem Ježíšova, jež patřili pod jezuitskou kolej sv. Klimenta na Starém Městě pražském, přesně pod rezidenci v Tuchoměřicích. Nedaleko Tuchoměřic se nacházejí Středokluky náležející semináři sv. Václava v Praze (rovněž při pražském Klementinu). Zdejší farnost a k ní připojené kaple zahrnuje Knapková rovněž do své práce. Celkem se tak zabývala 14 sakrálními památkami v 9 lokalitách.

Práce je logicky a přehledně strukturovaná. U každého kostela a kaple jsou podrobně uvedeny dějiny objektu, následuje popis vnitřního zařízení. Autorka čerpala především z topografické literatury, jež by měla být ještě doplněna odkazy na monografie či studie umělců, kteří se podíleli na výstavbě a výzdobě těchto památek. (např. architekt G. D. Orsi, malíř J. J. Heinsch). Zvláštní pozornost Knapková věnovala úctě svatým, která se mimo jiné odrazila v jejich zobrazení na oltářních obrazech, nástěnných malbách či sochách. U každého světce uvádí stručný životopis a zároveň připomíná jeho výskyt a způsob zobrazení v kostelech, kaplích i volně stojících sochách. Dospěla přitom k logickému závěru, že jezuité chtěli prezentovat jednak své řádové nebe, dále sbor zemských patronů a protože se nacházíme ve venkovském prostředí, nechybějí zde ochránci rolníků a sedláků, patroni proti morovým nákazám a požárům. Erudovanost jezuitů se zcela jistě projevila ve volbě ikonograficky mimořádného a v Čechách výjimečného námětu archanděla Michaela na Monte Gargano na fresce v kapli v Kozinci (pozn. Autor fresky zůstává zatím neznámý. Malba neodpovídá ani tvorbě J. Kubena ani J. Hiebla. Viz: J. Royt, 2005).

Přínosem předložené práce je shromáždění a popsání sakrálních památek, které svého času v Tuchoměřicích a v přilehlém okolí spravovalo Tovaryšstvo Ježíšovo a které Knapková sama poznala a pořídila fotografickou dokumentaci. Patronace otců jezuitů se projevila nejen ve volbě zobrazených světců a ikonografických motivů, ale i např. v typu oltářních retáblů (iluzivně malované oltáře), často i ve výběru umělců. Zde se otevírají možnosti dalšího bádání.

Práce je napsána čtivě, patrně však ve spěchu, což se často projevuje ve zbytečných nepřesnostech – např. jezuitský řád nebyl zrušen Josefem II. ale papežem Klementem XIV.; jezuit. malíř I. V. Raab není znám jako freskař ale především jako autor oltářních a závěsných obrazů. Přes uvedené výhrady předložená studie splňuje kritéria kladené na bakalářskou práci a proto ji ráda doporučuji k obhajobě.

v Praze ..... dne 21. 5. 2007

Petra Oulíková

podpis oponenta bakalářské práce